

Rhagoriaeth i bawb – Excellence for all

Arolygiaeth Ei Mawrhydi dros Addysg
a Hyfforddiant yng Nghymru

Her Majesty's Inspectorate
for Education and Training in Wales

Adroddiad ar

**Cylch Meithrin Coedmor
Caban Meithrin
Ysgol Carreg Hirfaen
Cwmann
Sir Gaerfyrddin
SA48 8EP**

Dyddiad yr arolygiad: 7,8 Chwefror 2012

gan

Branwen Llewelyn Jones

ar ran

**Estyn, Arolygiaeth Ei Mawrhydi dros Addysg
a Hyfforddiant yng Nghymru**

Yn ystod pob arolygiad, nod arolygwyr yw ateb tri chwestiwn allweddol:

Cwestiwn Allweddol 1: Pa mor dda yw'r deilliannau?

Cwestiwn Allweddol 2: Pa mor dda yw'r ddarpariaeth?

Cwestiwn Allweddol 3: Pa mor dda yw'r arweinyddiaeth a'r rheolaeth?

Mae arolygwyr hefyd yn rhoi barn gyffredinol ar berfformiad presennol y lleoliad a'i ragolygon gwella.

Yn yr arfarniadau hyn, mae'r arolygwyr yn defnyddio graddfa bedwar pwynt:

Barn	Yr hyn mae'r farn yn ei olygu
Rhagorol	Llawer o gryfderau, gan gynnwys enghreifftiau arwyddocaol o arfer sy'n arwain y sector
Da	Llawer o gryfderau a dim meysydd pwysig sydd angen eu gwella'n sylweddol
Digonol	Mae cryfderau'n gorbwysu'r meysydd i'w gwella
Anfoddhaol	Mae'r meysydd pwysig i'w gwella yn gorbwysu'r cryfderau

Cymerwyd pob rhagofal posibl i sicrhau bod y wybodaeth yn y ddogfen hon yn gywir adeg ei chyhoeddi. Dylid cyfeirio unrhyw ymholiadau neu sylwadau ynglŷn â'r ddogfen hon/cyhoeddiad hwn at:

Yr Adran Gyhoeddiadau
Estyn
Llys Angor
Heol Keen
Caerdydd
CF24 5JW

neu drwy anfon e-bost at cyhoeddiadau@estyn.gov.uk

Mae'r cyhoeddiad hwn a chyhoeddiadau eraill gan Estyn ar gael ar ein gwefan:
www.estyn.gov.uk

Ⓜ Argraffydd y Frenhines a Rheolwr Llyfrau Ei Mawrhydi 2012: Gellir aildefnyddio'r adroddiad hwn yn ddi-dâl mewn unrhyw fformat neu gyfrwng ar yr amod y caiff ei aildefnyddio'n gywir ac na chaiff ei ddefnyddio mewn cyd-destun camarweiniol. Rhaid cydnabod hawlfraint y deunydd rhagddywededig a rhaid nodi teitl yr adroddiad penodol.

Ynglŷn â'r cylch

Mae Cylch Meithrin Coedmor yn cael ei chynnal yn unol â chanllawiau cydnabyddedig Mudiad Meithrin. Y mae'r lleoliad wedi'i gofrestru o dan Ddeddf Plant 1989.

Fe'i sefydlwyd yn 1980 ar y safle presennol. Lleolir mewn caban yn iard Ysgol Gynradd Carreg Hirfaen ym mhentref Cwmann ar gyrion tref Llanbedr Pont Steffan. Mae iddo ardal fach galed tu allan a chaiff ddefnyddio'n ogystal ardaloedd allanol arbennig yr ysgol gan gynnwys y gerddi, y tŷ Celtaidd a'r gaer bren.

Mae'r cylch yn darparu gofal ar gyfer plant o'r gymuned leol a'r ardaloedd o'i chwmpas ar bum bore'r wythnos o Ddydd Mawrth i Ddydd Gwener rhwng 8.30 y bore ac 12.00 y prynhawn yn ystod tymhorau ysgol. Derbynnir plant o ddwy a thair blwydd oed ac maent yn gadael pan fyddant yn dechrau eu haddysg statudol yn yr ysgol gynradd neu ysgolion eraill yn yr ardal. Ar hyn o bryd mae deuddeg o blant ar y gofrestr ac ariannir un plentyn ar ddeg.

Cydnabyddir yr ardal fel un nad yw'n freintiedig na chwaith yn ddifreintiedig.

Uned Gymraeg ei chyfrwng yw hon ond fe'i mynychir hefyd gan blant sydd â chefnidir iaith amrywiol ac mae croeso i ddisgyblion ethnig. Daw saith plentyn o dair blwydd oed sy'n dod o gartref lle mae'r Gymraeg yn iaith gyntaf a phump o gartrefi lle mae'r Saesneg yn brif iaith. Ar hyn o bryd nid oes un plentyn wedi'i nodi ag anghenion addysg ychwanegol. Mae'r plant nad ydynt yn dod o gartrefi Cymraeg yn datblygu eu gwybodaeth a'u dealltwriaeth o'r Gymraeg drwy eu profiadau yn y feithrinfa a thrwy'r Gymraeg a siaredir gan yr ymarferwyr.

Cyflogir dwy aelod o staff, gan gynnwys yr arweinyddes, sy'n mynychu pob sesiwn. Mae'r arweinyddes yn athrawes gymwysedig sydd meddu ar brofiad helaeth o ddysgu plant yn y blynyddoedd cynnar. Mae'r ymarferwraig arall ar fin cwblhau NVQ lefel 3 yng ngofal ac addysg plant ifanc. Maent wedi derbyn hyfforddiant yn y Cyfnod Sylfaen. Rheolir y lleoliad gan bwyllgor rheoli.

Cynhaliwyd arolygiad diwethaf Arolygaeth Gofal a Gwasanaethau Cymdeithasol Cymru ar 6ed o Awst 2010 ac arolygwyd y cylch gan Estyn ym mis Ionawr 2006.

Crynodeb

Perfformiad presennol y lleoliad	Da
Rhagolygon gwella'r lleoliad	Da

Perfformiad presennol

Mae'r perfformiad cyfredol y darparwr yn dda am y rhesymau canlynol:

- mae cyflawniadau a chynnydd y plant yn dda o'u man cychwyn;
- teimla'r plant yn hapus a diogel yn y lleoliad;
- derbynfa'r plant brofiadau cyffrous sy'n ymateb yn dda i ddiddordebau;
- safon yr addysgu sy'n gyson dda;
- asesu drwy arsylwi a'r defnydd effeithiol a wneir o hyn i gynllunio'r camau nesaf, a'r
- partneriaethau cryf gyda'r rhieni a'r ysgol.

Rhagolygon gwella

Mae rhagolygon gwella'r darparwr yn dda am y rhesymau canlynol:

- mae diwylliant o adlewyrchu proffesiynol sydd wedi ei selio ar hunan-arfarniad;
- safon dda'r arweinyddiaeth;
- ymrwymiad y lleoliad i ddatblygiad proffesiynol parhaus, ac
- cefnogaeth effeithiol y pwyllgor rheoli.

Argymhellion

Er mwyn gwella, mae angen i'r lleoliad:

A1 ymestyn ymhellach wybodaeth y plant o ddatblygiad cynaliadwy, a

A2 parhau i ddatblygu'r broses o hunan-arfarnu a monitro'r targedau a osodwyd yn rheolaidd.

Beth sy'n digwydd nesaf?

Bydd y cylch yn cynhyrchu cynllun gweithredu i nodi sut y caiff yr argymhellion yma eu cyflawni.

Prif ganfyddiadau

Cwestiwn Allweddol 1: Pa mor dda yw'r deilliannau?

Da

Safonau: Da

Mae pob plentyn yn cyflawni'n dda o'i fan cychwyn a'i gyfnod datblygiad a gwna pob plentyn gynnydd da ym mhob maes dysgu'r Cyfnod Sylfaen.

Datblyga bron pob plentyn, gan gynnwys y rhai sydd yn dod o gartrefi di-gymraeg, eirfa a phatrymau iaith cadarn. Dealla a chyflawna'r mwyafrif yn gywir gyfarwyddiadau ac atebant gwestiynau yn briodol. Wrth siarad defnyddia'r mwyafrif frawddegau llawn gydag anogaeth yr oedolion. Gwrandawant gyda diddordeb ar stori gan ganolbwyntio'n dda a chydadrodd darnau adnabyddus. Datblyga'r mwyafrif eirfa eang a defnyddiant hon wrth chwarae rôl o bryd i'w gilydd.

Hoffant ganu caneuon yn fawr iawn ac ynganant yn glir. Mwynha'r mwyafrif bori drwy lyfrau ac ânt i ddewis llyfrau o'u gwirfodd a'u trafod fel darllenwyr. Mae pawb yn mwynhau gwneud marciau y tu fewn ac yn yr ardal tu allan ac arbrofant yn hyderus ag ystod eang o ddeunyddiau. Defnyddia pob plentyn iaith fathemategol gywir wrth gymharu hyd, taldra neu faint pethau wrth chwarae. Defnyddia'r mwyafrif eu bysedd i rifo ac adnabyddant siapau cyffredin. Datblygant eu medrau technoleg gwybodaeth a chyfathrebu'n dda wrth ddefnyddio'r cliniadir, y bwrdd gwyn rhyngweithiol a rhaglenni cyfrifiadurol a llyfrau electronig.

Dangosa'r mwyafrif sgiliau creadigol da wrth chwarae rôl, ymateb i fiwsig ac yn eu gwaith celf.

Datblygant i gyd lefelau da o annibyniaeth, hunan hyder, a hunanlywodraeth. Gall y mwyafrif ganolbwyntio am gyfnodau estynedig wrth chwarae neu archwilio'u hamgylchedd y tu allan ac maent i gyd yn mwynhau eu dysgu.

Lles: Da

Y mae'r plant yn mwynhau eu profiadau yn y cylch. Rhydd y berthynas agos a hoffus rhwng yr oedolion a'r plant ymdeimlad braf o ddiogelwch a boddhad iddynt. Dengys hunan hyder a hapusrwydd y plant eu bod yn cael eu gwerthfawrogi a'u parchu a dangosant hwythau, yn eu tro, barch a hoffter tuag at yr oedolion. Ymddygant fel teulu bach a dangosant hoffter a chonsyrn tuag at ei gilydd, yr ymarferwyr ac ymwelwyr.

Dealla pob un bod bwyta'n iach a chadw'n heini'n bwysig i'w hiechyd ac enwant fwydydd iach a phethau na ddylent fwyta. Mwynhânt fwyta byrbryd gyda'i gilydd bob dydd ac maent yn ymddwyn yn gwrtais wrth y ford. Mae pob plentyn yn mynd i'r tŷ bach ar ei ben ei hunan ac yna'n golchi ei ddwylo.

Mae gan y plant i gyd agwedd gadarnhaol a brwdfrydig tuag at ddysgu gan gymryd rhan weithredol yn eu profiadau dysgu ac ymddwyn yn dda.

Y maent yn gwrtais bob amser a dangosa pob un ystyriaeth tuag at eraill. Gwna'r mwyafrif ffrindiau yn y feithrinfa ac y maent yn hoff iawn o'i gilydd. Chwiliant am eu ffrindiau i ddod i chwarae gyda nhw a dangosant gonsyrn amdanynt.

Gwna'r holl blant benderfyniadau a dewisiadau ynglŷn â'u dysgu ac y mae bron pob plentyn yn hyderus iawn.

Cwestiwn Allweddol 2: Pa mor dda yw'r ddarpariaeth?	Da
--	-----------

Profiadau dysgu: Da

Cyn cynllunio mae'r ymarferwyr yn gwerthuso darpariaeth a chanlyniadau'r wythnos. Trafodant gyflawniadau ac anghenion pob plentyn unigol yn ogystal â materion cyffredinol. Caiff yr asesiadau a wneir eu hystyried a defnyddia'r ymarferwyr yr holl wybodaeth hon i fwydo'r cylch nesaf o ddarpariaeth. Ymateba'r cynllunio yn dda i ddiddordebau ac anghenion y plant a chynllunnir ystod eang o brofiadau dysgu cyffrous a gweithredol sydd yn galluogi'r plant i wneud cynnydd da tuag at fodloni deilliannau'r Cyfnod Sylfaen. Y mae'r cynllunio yn hyblyg a gwelwyd yr ymarferwyr yn ei addasu i gwrdd â diddordebau'r plant er enghraifft wrth i rai o'r plant benderfynu gwneud picnic tu allan i'r gath a'r tedis. Adeilada'r oedolion ar wybodaeth, dealltwriaeth, medrau a diddordebau'r plant yn dda ac mewn gweithgareddau sydd yn ystyrlon iddynt.

Mae bron pob plentyn yn datblygu'n ddysgwr brwdfrydig, hyderus ac annibynnol a datblyga pob un fedrau meddwl, creadigol, corfforol, ieithyddol a mathemategol da ymhob maes dysgu. Dangosant sgiliau creadigol da wrth baentio a thynnu lluniau gwreiddiol. Mae pob un yn dangos diddordeb mawr yn y byd o'u cwmpas. Meddant ar wybodaeth gynhwysfawr ohono o ganlyniad i'r cyfleoedd cyson y derbyniant i archwilio eu hamgylchedd agos drwy weithgareddau fel bwydo'r adar sydd yn dod i'w gardd fechan. Mae'r ymarferwyr wedi dechrau datblygu eu gwybodaeth o ddatblygiad cynaliadwy trwy ail-gylchu papur a phlastig a thrwy dyfu llysiau.

Datblyga'r plant berthynas gadarn gydag eraill a dangosant barch a goddefgarwch at bawb gan gynnwys pobl o gefndiroedd diwylliannol eraill.

Caiff y plant fodel dda o Gymraeg naturiol a chânt eu hannog gan yr ymarferwyr i siarad Cymraeg bob amser ac i ddatblygu eu hiaith trwy wrando ar stori a thrwy ystod eang o rigymau, caneuon a straeon. Dathlant ddiwylliant Cymreig drwy ystod o ffyrdd gan gynnwys cynnal cyngerdd Dydd Gŵyl Dewi ac archwilio a chwarae yn amgylchedd yr ysgol, er enghraifft y tŷ Celtaidd. Mwynhânt ymweliadau â llefydd yn y gymuned ac ymhellach i ffwrdd sy'n gysylltiedig â'r thema, er enghraifft, Pentre' Bach.

Addysgu: Da

Medda'r ymarferwyr ar wybodaeth dda o ddatblygiad plentyn a datblygiadau cyfoes yn y maes. Deallant yn dda ofynion y Cyfnod Sylfaen ac mae ganddynt

ddisgwyliadau uchel o bob plentyn yn ôl ei gyfnod datblygu. Rheolir ymddygiad mewn ffordd sensitif a chadarnhaol ac o ganlyniad, fe ddysga'r plant dueddfrydau gydol oes gan gynnwys pwysigrwydd dangos parch a charedigrwydd tuag at eraill.

Defnyddiant yn dda amrywiaeth o ddulliau addysgu diddorol i symbylu'r plant i ddysgu. Maent yn gwneud defnydd effeithiol o gwestiynau pen agored i ymestyn dysgu'r plant a'u medrau meddwl. Bodlona hyblygrwydd yr addysgu anghenion unigol y plant yn dda. Mae'r trefniant hyblyg yn sicrhau cyfleoedd da i'r plant wneud penderfyniadau a dewisiadau eu hunain ynglŷn â'u dysgu ac yn datblygu'n dda eu hannibyniaeth a hunan hyder. Mae'r ymarferwyr yn ymyrryd yn effeithiol i ymestyn y dysgu'r plant pan fyddant wrth eu gweithgareddau.

Mae'r ymarferwyr yn adnabod a deall y plant yn dda. Maent yn asesu drwy arsylwi ar y plant wrth eu profiadau dysgu gan nodi pethau arwyddocaol a thrafod eu canfyddiadau gyda'i gilydd. Bwydir y wybodaeth a gasglwyd i mewn i'r cylch nesaf o gynllunio; mae hon yn nodwedd dda. Mesurant gynydd y plant yn gyson a chadwant gofnod o'u cyflawniad ymhob maes dysgu. Derbynia'r rhieni a'r ysgol adroddiad llawn gwybodaeth am eu plant pan fyddant y gadael i fynd i'r ysgol.

Gofal, cymorth ac arweiniad: Da

Mae'r ymarferwyr wedi creu awyrgylch deuluol yn y lleoliad lle teimla'r plant yn gyfforddus a hapus iawn. Caiff pob plentyn ei werthfawrogi a dangosir parch tuag at eu syniadau a'u diddordebau.

Datblygant yn dda ymwybyddiaeth y plant o'r pwysigrwydd o fwyta'n iach ac o gadw'n heini. Caiff chwilfrydedd y plant am eu bywydau a chredoau eu hunain a phlant eraill ei ddatblygu'n effeithiol drwy dathlu'r flwyddyn newydd Tsieineaidd a Diwali. Dathlant y prif wyliau Cristnogol megis y Nadolig a'r Pasg a dywedant weddi cyn mynd tuag adref. Datblygant yn dda synnwyr o syndod a rhyfeddod am y byd o'u cwmpas yn enwedig drwy'r cyfleoedd cyson y cânt i archwilio y tu allan.

Mae'r staff yn meithrin y moesau hynny y credant eu bod yn angenrheidiol i ddatblygiad cyflawn y plentyn cyfrifol. Mae'r plant yn dysgu am bwysigrwydd tegwch, gonestrwydd a gwirionedd ac maent yn gwybod yn dda beth yw'r gwahaniaeth rhwng da a drwg yng nghyd-destun eu bywydau yn y cylch. Mae'r ddarpariaeth yn galluogi'r plant i gymdeithasu'n dda, cymryd cyfrifoldeb, dangos blaengaredd a datblygu dealltwriaeth dda o fyw a rhannu yn eu cymuned fach. Caiff y plant gyfleoedd cyson i wneud penderfyniadau a mwynhânt eu dysgu.

Mae'r berthynas sy'n bodoli rhwng y lleoliad, yr ysgol ac asiantaethau allanol yn dda. Sicrha'r berthynas glos rhwng yr ysgol a'r lleoliad drosglwyddiad arbennig o lwyddiannus i'r plant wrth iddynt ddechrau yn y dosbarth meithrin. Mae'r plant yn mynd i'r ysgol yn rheolaidd ac am bum sesiwn cyn dechrau yno. Maent yn adnabod y pennaeth a'r athrawon yn dda ac yn mwynhau eu hymweliadau â'r ysgol.

Dywedodd detholiad o rieni eu bod yn fodlon iawn ar bob agwedd o ddarpariaeth y lleoliad a theimlant fod eu plant yn derbyn gofal arbennig.

Mae gan y lleoliad bolisi Diogelwch Plant ac mae'r staff yn ymwybodol ohono ac o'r camau i'w dilyn. Mae'r ymarferwyr wedi derbyn hyfforddiant diogelu plant. Mae'r gweithdrefnau angenrheidiol yn weithredol ac adlewyrchant Gweithdrefnau Amddiffyn Plant Cymru Gyfan 2008.

Nid oedd yna blant ag Anghenion Dysgu Ychwanegol adeg yr arolwg a chaiff pob plentyn fynediad i bob maes dysgu a'r profiadau cyfoethog a ddarperir.

Yr amgylchedd dysgu: Da

Mae'r ymarferwyr wedi creu awyrgylch deuluol yn y lleoliad lle teimla'r plant yn gyfforddus a hapus iawn. Mae'r oedolion yn dangos hoffter a charedigrwydd tuag at bob un. Adnabydda'r ymarferwyr y plant a'u hanghenion a'u diddordebau yn dda iawn ac ymatebant i'r rhain gyda sensitifrwydd gan ddefnyddio eu gwybodaeth drylwyr o gefndiroedd y plant. Caiff pob plentyn fynediad cyfartal i bob agwedd o'r cwricwlwm. O ganlyniad i'r addfwynder a pharch at y plentyn a'r safonau moesol a ddangosir gan y staff, datblyga'r plant oddefgarwch, agweddau cadarnhaol iawn tuag at eu dysgu ac ymddygiad da.

Mae gan y lleoliad bolisiâu a gweithdrefnau cadarnhaol i ddelio â phroblemau ymddygiad gormesol, hyrwyddo cyfle cyfartal a hawliau dynol sy'n hysbys i bawb. Caiff y rhain eu monitro a'u gweithredu'n effeithiol. Cofrestrir y cylch gan yr Arolygiaeth Gofal a Gwasanaethau Cymdeithasol Cymru ac nid oedd unrhyw argymhellion yn yr adroddiad diwethaf. Cynhelir asesiadau risg yn rheolaidd.

Mae'r gymhareb oedolion i blant yn dda a medda'r ymarferwyr ar gymwysterau addas. Maent staff yn mynd i'r afael â gofynion fframwaith y Cyfnod Sylfaen yn dda a derbynia'r plant brofiadau diddorol sydd yn ymateb yn dda i'w hanghenion penodol. Mae'r ystafell yn ddigonol i'r plant dderbyn profiadau dysgu diddorol ymhob maes dysgu.

Mae'r staff yn defnyddio'r ardal tu allan yn gyson er mwyn symbylu'r plant a chaniatáu cyfleoedd iddynt ymrwymo'n llawn gyda phethau sydd o ddiddordeb iddynt. Defnyddiant yr ardal hon yn dda i hyrwyddo sgiliau'r plant ymhob maes dysgu a'u gallu i ganolbwyntio a dyfalbarhau. Mae defnydd y lleoliad o'r amgylchedd tu allan yr ysgol a'r gymuned yn cyfoethogi eu profiadau dysgu.

Cwestiwn Allweddol 3: Pa mor dda yw'r arweinyddiaeth a'r rheolaeth?	Da
--	-----------

Arweinyddiaeth: Da

Mae'r arweinyddes yn rhoi cyfarwyddyd clir a phendant i holl fywyd y lleoliad a'r broses o welliant. Cydweithia hi a'r ymarfer wraig yn dda a rhannant egwyddorion ac amcanion clir sydd wedi ei selio ar ddealltwriaeth dda o ddatblygiad plentyn. Gwelir y rhain yn cael eu gweithredu trwy'r profiadau dysgu uniongyrchol a diddorol a gaiff y plant a'r system trefniant sydd yn caniatáu'r plant i wneud penderfyniadau a

dewisiadau ynglŷn â'u dysgu, i fagu hunan hyder ac annibyniaeth ac i wneud cynnydd da.

Cyflawna'r ddwy eu cyfrifoldebau'n effeithiol gan ddangos ymrwymiad cadarn i'w rôl er lles y plant. Cyfranna'r ddwy tuag at gynllunio strategol y lleoliad. Rhanna'r arweinyddes y gwerthoedd y mae am eu hyrwyddo drwy drafodaeth gyson. Mae ganddynt ddisgwyliadau uchel o'u hunain ac o'r plant yn ogystal â thargedau sydd yn sicrhau darpariaeth dda a safonau uchel o gyflawniad. Caiff cynnydd tuag at eu cyflawni ei fonitro'n gyson.

Mae'r cynllun gwella lleoliad sydd wedi ei seilio ar ganlyniadau hunan arfarnu'r lleoliad yn rhoi cyfeiriad clir i fywyd a gwaith y lleoliad.

Mae'r pwyllgor rheoli yn ymwybodol iawn o bob peth sydd yn digwydd yn y lleoliad. Deallant a chyflawnant eu rolau'n dda iawn. Gwyddant yn dda am berfformiad y lleoliad a cheir trafodaethau ynglŷn â hwn yn eu cyfarfodydd rheolaidd. Daw'r person cofrestredig i'r lleoliad yn rheolaidd ac elwa'r lleoliad yn fawr ar ei chefnogaeth. Defnyddia'r pwyllgor wybodaeth gadarn i wneud penderfyniadau effeithiol a chyflawnant eu dyletswyddau cyfreithiol.

Mae'r arweinyddes yn bodloni blaenoriaethau cenedlaethol a lleol yn ôl gofynion y Cynulliad a'r awdurdod lleol.

Gwella ansawdd: Da

Gwna'r lleoliad ddefnydd effeithiol o'u hunan arfarnu i nodi cryfderau a meysydd i'w gwella. Mae'r adroddiad hunan arfarnu yn arwain at strategaethau cadarn ar gyfer gwella sydd yn sicrhau deilliannau cadarnhaol i bob plentyn. Ymgynghora'r arweinyddes â rhieni a gofalwyr i fwydo'r hunan arfarnu. Defnyddiant y wybodaeth a dderbynnir oddi wrth holiaduron i rieni i gywain barnau ac adnabod meysydd i'w datblygu.

Defnyddiant yn effeithiol gefnogaeth athrawes ymgynghorol yr awdurdod lleol a'r swyddog Mudiad Meithrin a gweithredant eu hargymhellion yn brydlon ac effeithiol.

Yn sgîl y broses o hunan arfarnu cynhyrchwyd cynllun gwella lleoliad sydd yn dangos ymwybyddiaeth dda o berfformiad y lleoliad ac sydd yn canolbwyntio ar godi safonau a gwella'r ddarpariaeth trwy osod targedau clir. Mae'r ymarferwyr a'r pwyllgor rhieni yn cyfrannu at hwn.

Mae'r ymarferwyr yn derbyn cyfweiliad gwerthuso gyda chadeirydd y pwyllgor rheoli yn flynyddol ar gyfer eu datblygiad proffesiynol parhaus. Mynychant gyrsiau hyfforddiant mewn-swydd yn gyson a gwelir effaith gadarnhaol o hyn ar addysgu a lles y plant wrth iddynt weithredu'r hyn a ddysgant.

Gweithio mewn partneriaeth: Da

Mae'r lleoliad yn cydweithio'n dda iawn gydag eraill i gyflwyno profiadau dysgu. Gweithia'r arweinyddes yn agos ac effeithiol iawn gydag athrawes ymgynghorol Cyfnod Sylfaen yr awdurdod lleol i wella ar y ddarpariaeth a safonau.

Gweithia'r staff yn agos iawn gyda'r rhanddeiliaid, yn enwedig y rhieni, ac y maent yn barod iawn i ymgynghori ac i dderbyn awgrymiadau ganddynt.

Mae'r bartneriaeth gyda'r ysgol yn nodwedd dda iawn. Gweithiant yn agos gyda'r athrawes blyneddodd cynnar a'r pennaeth a chaiff y bartneriaeth hon effaith gadarnhaol ar safonau. Rhennir arbenigedd ac adnoddau rhwng yr ysgol a'r lleoliad ac mae'r lleoliad yn elwa'n fawr o hyn.

Rheoli adnoddau: Da

Lleolir ymarferwyr yn dda mwyn gwneud y defnydd mwyaf effeithiol o'u harbenigedd a sicrhau darpariaeth dda. Defnyddiant adnoddau y tu fewn a thu allan mewn ffordd greadigol er mwyn darparu profiadau cyffrous i'r plant ac ehangu eu gorwelion. Mesurant effaith yr adnoddau ar y dysgu a'r addysgu a chynlluniant ar gyfer anghenion adnoddau yn y dyfodol. Defnyddiant yr awyr agored yn dda i ddatblygu medrau'r plant ymhob maes dysgu.

Gwna'r arweinwyr y defnydd gorau bosib o adnoddau'r lleoliad ac o'r cyllid i gynnig y ddarpariaeth gorau. Mae'r lleoliad yn rhoi gwerth da am arian.

Atodiad 1

Adroddiad boddhad rhanddeiliaid

Ymatebion i'r holiadur i rieni

Derbyniwyd pymtheg ymateb i holiadur y rhieni/gwarchodwyr ac roedd y mwyafrif helaeth yn fodlon gyda darpariaeth y lleoliad. Yn ystod yr arolwg, ystyriwyd y cryfderau a'r meysydd i'w gwella a nodwyd ganddynt. Mewn trafodaeth gyda detholiad sylweddol o rieni/gwarchodwyr yn ystod yr arolwg dywedasant eu bod yn fodlon â phob agwedd o ddarpariaeth y lleoliad.

Ymateb i drafodaethau gyda phlant

Mae pob plentyn yn gyfforddus wrth siarad gydag ymwelydd a dywedant eu bônt yn hapus iawn yn y cylch. Soniant am eu ffrindiau a dywedant eu bod yn gwybod beth i'w wneud petaent yn anhapus neu yn gofidio am rywbeth.

Atodiad 2

Yr arolygydd cofnodol

Branwen Llewelyn Jones	Arolygydd Cofnodol
------------------------	--------------------

Copiau o'r adroddiad

Mae copïau o'r adroddiad hwn ar gael yn y lleoliad ac oddi ar wefan Estyn (www.estyn.gov.uk)

Rhestr termau

AGGCC	Mae Arolygiaeth Gofal a Gwasanaethau Cymdeithasol Cymru (AGGCC) yn isadran o'r Adran Gwasanaethau Cyhoeddus a Pherfformiad yn Llywodraeth Cymru.
Athro ymgynghorol awdurdod lleol	Mae'r athrawon hyn yn darparu cymorth, arweiniad a hyfforddiant cyson i leoliadau nas cynhelir sy'n darparu addysg i blant tair a phedair oed.
Y Cyfnod Sylfaen	Menter gan Llywodraeth Cymru sy'n anelu at ddarparu cwricwlwm cytbwys ac amrywiol i ddiwallu anghenion datblygiadol gwahanol plant ifanc 3 i 7 mlwydd oed
Cymdeithas Darparwyr Cyn Ysgol Cymru (WPPA)	Cymdeithas wirfoddol annibynnol sy'n darparu gofal plant ac addysg cyn ysgol yn y gymuned.
Cymdeithas Genedlaethol Meithrinfeydd Dydd (NDNA)	Mae'r gymdeithas hon yn anelu at wella datblygiad ac addysg plant yn eu blynyddoedd cynnar, trwy ddarparu gwasanaethau cymorth i aelodau.
Y Gymdeithas Gwarchod Plant Genedlaethol (NCMA)	Mae hon yn gymdeithas ag aelodaeth broffesiynol sy'n gweithio gyda gwarchodwyr plant cofrestredig i sicrhau gofal plant, chwarae, dysgu a chymorth teulu o ansawdd uchel yn lleol yn y cartref.
Meysydd Dysgu	<p>Y rhain yw saith maes cwricwlwm y Cyfnod Sylfaen mewn lleoliadau cyfrwng Saesneg. (Nid yw'n ofynnol i leoliadau cyfrwng Cymraeg addysgu datblygu'r Gymraeg am mai dyma yw iaith y lleoliad yn barod.) Mae'r Meysydd Dysgu fel a ganlyn:</p> <ul style="list-style-type: none"> • datblygiad personol a chymdeithasol, lles ac amrywiaeth ddiwylliannol • medrau iaith, llythrennedd a chyfathrebu • datblygiad mathemategol • datblygu'r Gymraeg • gwybodaeth a dealltwriaeth o'r byd • datblygiad corfforol • datblygiad creadigol
Partneriaeth Datblygu'r Blynyddoedd Cynnar a Gofal Plant (PDBCGP)	Mae'r bartneriaeth awdurdod lleol hon yn cymeradwyo lleoliadau fel darparwyr addysg. Mae ganddi'r grym hefyd i dynnu cyllid yn ôl o leoliadau nad ydynt yn cydymffurfio ag amodau cofrestru'r bartneriaeth.

Proffil asesu datblygiad plant y Cyfnod Sylfaen (PADP)	Proffil asesu wrth fynd i mewn i'r Cyfnod Sylfaen; gofyniad statudol mewn ysgolion o Fedi 2011 ac mewn lleoliadau o Fedi 2012.
Mudiad Meithrin	Mudiad gwirfoddol, sy'n anelu at roi'r cyfle i bob plentyn ifanc yng Nghymru i elwa o wasanaethau a phrofiadau'r blynyddoedd cynnar trwy gyfrwng y Gymraeg.